

ОЛИЙ ТАЪЛИМ ТАШАББУСКОРИ ВАҲОБОВ АЛИШЕР ВАСИҚОВИЧ 60 ЁШДА

Иқтисод фанлари доктори, профессор Алишер Ваҳобов 1963 йил 12 майда Тошкент шаҳрида таваллуд топган. 1970-1980 йилларда Тошкент шаҳар Чилонзор тумани 200-ўрта мактабда ўқиган. А.В.Ваҳобов 1981-1986 йилларда Тошкент Давлат университети, "Фалсафа-иқтисод" факультетининг "Сиёсий иқтисод" бўлимида таълим олган ва 1986 йилдан Тошкент халқ хўжалиги институтини "Сиёсий иқтисод" кафедрасида педагогик фаолиятини олиб борган.

Тошкент халқ хўжалиги институтининг "Сиёсий иқтисод" кафедрасида 1986-1989 йилларда ўқитувчи (ассистент), 1989-1991 йилларда катта ўқитувчи лавозимларида ишлаган. 1991 йилдан Тошкент молия институтининг "Сиёсий иқтисод" кафедраси катта ўқитувчиси лавозимида фаолият кўрсатган.

А.В.Ваҳобов педагогик фаолияти билан бир қаторда илмий изланишларини ҳам олиб борган. Натижада, 1992 йилда "Қишлоқларда социал муаммоларни ҳал этишда номоддий жамғаришнинг роли" мавзусида номзодлик диссертациясини муваффақиятли ҳимоя қилиб, 1994 йилдан Тошкент молия институтининг "Сиёсий иқтисод" кафедраси доценти лавозимида

ишлаган. 1998-1999 йилларда Тошкент молия институти қошидаги Солиқ ўқув марказининг "Умумиқтисодий назария" кафедраси мудири, 1999 йилдан мазкур институтнинг "Молия-иқтисод" факультети декани, "Молия" кафедраси доценти лавозимларида фаолият кўрсатган.

2001 йилда "Бозор муносабатларига ўтиш шароитида кўп укладли иқтисодиёт ва унинг такрор ҳосил бўлиши" мавзусида докторлик диссертациясини муваффақиятли ҳимоя қилиб, 2002 йилгача "Молия-иқтисод" факультети декани, "Молия" кафедраси профессори лавозимларида ишлаган.

Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирлигининг 2002 йил 30 мартдаги 4/10-сонли, Ваҳобов Алишер Восиқовични Тошкент молия институтининг "Ўқув ишлари" бўйича проректори этиб тасдиқлаш тўғрисидаги Ҳайъат қарори ва вазирликнинг шу мазмундаги 2002 йил 4 апрелдаги 15К-сонли буйруғи билан 2002-2005 йилларда Тошкент молия институтининг ўқув ишлари бўйича проректори, "Молия" кафедраси профессори лавозимларида фаолият олиб борган.

Ваҳобов Алишер Восиқович Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг 2005 йил 10 мартдаги 83-сонли қарори асосида 2005-2012 йилларда Тошкент молия институти ректори, 2012 йил 30 июлдаги 230-сонли қарорига биноан 2012-2014 йилларда Тошкент давлат иқтисодиёт университети ректори лавозимида ишлаган.

А.В.Ваҳобов 2014 йил 10 апрелдан бошлаб то 2016 йил 13 сентябргача Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазири лавозимида фаолият кўрсатди. Ушбу лавозимда фаолият юритиши давомида профессор А.В.Ваҳобов ташаббуси ва раҳбарлигида Ўзбекистон Республикасининг "Таълим тўғрисида"ги ва "Кадрлар тайёрлаш миллий дастури тўғрисида"ги Қонунларига мувофиқ, Олий ва ўрта махсус таълим тизимида қатор ишлар амалга оширилди. Хусусан:

1. Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2012 йил 10 декабрдаги "Чет тилларни ўрганиш тизимини янада такомиллаштириш чора-

тадбирлари тўғрисида”ги ПҚ-1875-сонли қарори ижроси юзасидан олий таълимда мутахассислик фанларини инглиз тилида ўқитиш ташкил этилган;

2. Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2013 йил 27 июндаги “Ўзбекистон Республикаси Миллий ахборот-коммуникация тизимларини янада ривожлантириш чоралари тўғрисида”ги ПҚ-1989-сонли Қарорида белгиланган вазифалар ижроси юзасидан олий таълимда “Таълим” ахборот тизимлари мажмуаси ишлаб чиқилиб, самарали фаолияти йўлга қўйилган;

3. Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2015 йил 12 июндаги “Олий таълим муассасаларининг раҳбар ва педагог кадрларини қайта тайёрлаш ва малакасини ошириш тизимини янада такомиллаштириш чора-тадбирлари тўғрисида”ги ПҚ-4732-сон Фармони ижроси юзасидан 2015 йилнинг сентябрь ойидан курслар ташкил этилган;

4. Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг 2001 йил 16 августдаги “Олий таълимнинг давлат таълим стандартларини тасдиқлаш тўғрисида”ги 343-сон, 2015 йил 25 августдаги “Ўзбекистон Республикаси Хукуматининг айрим қарорларига педагогик фаолият самардорлиги ва сифатини ошириш билан боғлиқ ўзгартириш ва қўшимчалар киритиш тўғрисида”ги 246-сон қарорлари юзасидан вазирликнинг 2015 йил 9 сентябрдаги 5-2015-сонли “Олий таълим муассасаси профессор-ўқитувчилар таркибининг ўқув, илмий-методик, илмий тадқиқот, ташкилий-методик, маънавий-ахлоқий ва тарбиявий ишлар юкламасини аниқлаш қоидаларини тасдиқлаш тўғрисида”ги буйруғи билан олий таълимнинг педагог кадрлари таркибининг шахсий иш режаси тартибга солинди ва тизимлаштирилди;

5. Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг 2015 йил 17 декабрдаги селектор йиғилишининг 114-сонли баёнида белгиланган вазифалар ижроси юзасидан 1991 йилдан бошлаб фаолиятда олий таълим тизими бўйича қўлланиб келинаётган Ўзбекистон Республикаси Қонунлари, Ўзбекистон Республикаси Президентининг Фармонлари, қарорлари ва фармойишлари, Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг қарорлари ва фармойишлари, Олий ва ўрта махсус таълим вазирлигининг буйруқлари ва Ҳайъат қарорлари инвентаризациядан ўтказилиб, норматив-ҳуқуқий ҳужжатларга ўзгартириш, қўшимчалар киритилди.

Профессор А.В.Ваҳобов раҳбарлигида 2009 йилдан бошлаб Тошкент молия институти ҳузуридаги Д 067.60.01 сонли Бирлашган ихтисослашган кенгашда 08.00.01-“Иқтисодиёт назарияси” ва 08.00.12-“Минтақавий иқтисодиёт” ихтисосликларига иқтисод фанлари доктори илмий даражасини олиш учун диссертацияларни ҳимоя қилиш бўйича ихтисослашган кенгаш очилди ва 2012 йилга қадар мувафаққиятли фаолият кўрсатди.

Таълимнинг халқаро даражадаги глобаллашуви ва интеграцияси шароитида А.В.Ваҳобов раҳбарлигида жаҳон андозалари даражасида ўқув жараёнига инновацияларни жорий этиш, таълим грантлари доирасида мамлакат молия-банк тизими учун юқори малакали кадрларни тайёрлашга йўналтирилган фаол фаолият олиб борилди. Хусусан, АҚШнинг Texas A&M университети билан “Иқтисодий таълим сифатини ошириш” мавзусидаги 139,0 минг АҚШ доллари миқдоридagi лойиҳа, Германиянинг Сарлан университети билан ҳамкорликдаги Марказий Осиё пилот модели – Темпус UM_JEP_25085_2004 “SEASCAPE”нинг 22980 Евро миқдоридagi лойиҳа, ОТ-Ф7-128.- “Глобаллашув шароитида давлатнинг молиявий хавфсизлигини таъминлаш” мавзусидаги лойиҳа, Ф-1-94-“Молия – банк соҳасида соғлом рақобат муҳитини шакллантириш орқали бюджет камомadini бартараф этиш ва банклар барқарорлигини таъминлаш” мавзусидаги лойиҳалар доирасида фаол ишлар амалга оширилган.

А.В.Ваҳобов жаҳоннинг етакчи олий таълим муассасаларида малака оширган, маърузалар ўқиган, халқаро илмий-амалий конференцияларда маърузалар билан қатнашган. Хусусан: Москва Давлат Университети (Москва, 1996 йил), Жаҳон Банки Институти (АҚШ, 2000 йил), Япония “Ниппон” фонди томонидан ташкил этилган ўқув танишув стажировкаси (Малайзия, Жанубий Корея, 2002 йил), Texas A&M университети (АҚШ, 2006 йил), Dehli институти (Хиндистон, 2007 йил), YeooJoo технологик институти (Жанубий Корея 2008 йил) ва шу кабилар.

Шу кунга қадар, профессор А.В.Ваҳобов томонидан 250 дан ортиқ илмий ишлар, жумладан, 40 тадан ортиқ дарслик ва ўқув-услубий қўлланмалар, 4 та илмий монография, 150 дан кўп илмий мақолалари хориж илмий журналлари ва халқаро конференция материаллари тўпламларида чоп этилган. Хусусан: Ўзбекистон Республикаси Давлат бюджети. Ўқув қўлланма,

Тошкент, 1999 й., 6,2 б.т.; Мустақил Ўзбекистон тарихининг дастлабки саҳифалари. (Иқтисодий тузумни қайта қуриш) Бозор иқтисодига ўтишнинг ўзига хос йўли.). "Иқтисодий назарияси" дарслик. IV-боб. "Шарқ", 2000 й., 1,5 б.т.; Государственный бюджет Республики Узбекистан. Учебное пособие. Ташкент, 2001 г., 6,2 п.л.; Молиявий таҳлил. Дарслик, "Шарқ", 2002 й., 12,0 б.т.; Халқаро молия муносабатлари. Дарслик, "Шарқ", 2003 й., 21,8 б.т.; Молиявий ва бошқарув таҳлили. Дарслик, "Шарқ", 2005 й., 20,3 б.т.; Государственный бюджет. Дарслик, "Иқтисод-молия", 2007 й., 28,0 п.л.; Солиқлар ва солиққа тортиш. Дарслик, "Шарқ", 2009 й., 23,4 б.т.; "Молия" дарслик. Дарслик, "Шарқ" 2011 й., 47,0 б.т.; Iqtisodiyot nazariyasi. Darslik, "Iqtisod-moliya", 2014 y. 30,7 b.t.; Iqtisodiy tahlil va audit. Darslik, "Iqtisod-moliya", 2015 y., 21,5 b.t.. ва бошқалар.

Профессор А.В.Ваҳобов "Ўзбекистонда молия, банк, ҳисоб тизимини мувофиқлаштиришнинг илмий асослари" мавзусида илмий мактаб яратиб, унинг раҳбарлигида 20 дан ортиқ фан докторлари ва номзодлари ҳамда фалсафа докторлари: Якубов Улугбек Косимович 08.00.08 – Бухгалтерия ҳисоби, иқтисодий таҳлил ва аудит ихтисослиги бўйича "Қишлоқ хўжалиги корхоналарида хусусий капитал ҳисоби ва таҳлилинини такомиллаштириш" мавзусидаги (2002 йил), Ахмаджанов Хаджимурат Исмаилович 08.00.07-Молия, пул муомаласи ва кредит ихтисослиги бўйича "Ўзбекистон хонадонлари молия ресурсларини шаклланиши ва ишлатилиши" мавзусидаги (2005 йил), Норқулов Абдусаттор Хусанбаевич 08.00.07-Молия, пул муомаласи ва кредит ихтисослиги бўйича "Иқтисодиётни модернизациялаш шароитида дебеторлик-кредиторлик қарзлари ҳамда тўлов интизомини мустаҳкамлаш масалалари" мавзусидаги (2005 йил), Шернаев Акбар Акмирзаевич 08.00.07-Молия, пул муомаласи ва кредит ихтисослиги бўйича "Давлат бюджети солиқли даромадларининг ўрта муддатли истиқболини белгилаш масалалари" мавзусидаги (2005 йил), Каримова Замира Хакимовна 08.00.04 – Микроиқтисодиёт ихтисослиги бўйича "Бозор муносабатлари ривожланиши шароитида қишлоқ хўжалигида молия-кредит механизмининг такомиллаштириш" мавзусидаги (2005 йил), Ахмаджанов Шерзод Хаджимуратович 08.00.07-Молия, пул муомаласи ва кредит ихтисослиги бўйича "Хусусий секторни самарали молиялаштириш масалалари" мавзусидаги (2006 йил), Хўжамқулов Дил-

мурод Юсупалиевич 08.00.04 – Микроиқтисодиёт (08.00.07 – Молия, пул муомаласи ва кредит туташлигида) ихтисослиги бўйича "Ўзбекистон Республикаси қишлоқ хўжалиги корхоналарида инвестиция фаолиятини молиялаштириш" мавзусидаги (2007 йил), Каримова Комила Данияровна 08.00.07-Молия, пул муомаласи ва кредит ихтисослиги бўйича "Кичик бизнес корхоналари молиявий барқарорлигини таъминлашда рискларни бошқариш" мавзусидаги (2008 йил), Эргашев Эркин Ирокович 08.00.04 – Агросаноат мажмуи иқтисодиёти ихтисослиги бўйича "Иқтисодиётни эркинлаштириш шароитида боғдорчилик ва узумчилик тармоғини ривожлантиришнинг асосий йўналишлари" мавзусидаги (2009 йил), Маматов Баходир Сафаралиевич 08.00.07-Молия, пул муомаласи ва кредит ихтисослиги бўйича "Кичик бизнес ва хусусий тадбиркорлик субъектларини микромолиялаш амалиёти ва уни такомиллаштириш" мавзусидаги (2010 йил), Шарифходжаева Комила Улфатовна 08.00.07-Молия, пул муомаласи ва кредит ихтисослиги бўйича "Рискларни кичик бизнес корхоналари фойдасига таъсирини баҳолаш ва камайтириш" мавзусидаги (2010 йил), **Санакулова Барногул Ризакуловна** 08.00.07 - Молия, пул муомаласи ва кредит ихтисослиги бўйича "Кичик бизнес корхоналарининг солиққа тортиш механизмининг такомиллаштириш ва солиқ юкини камайтириш йўллари" мавзусидаги (2010 йил), Останоқулов Олим Тоштемирович 08.00.08 – Бухгалтерия ҳисоби, иқтисодий таҳлил ва аудит ихтисослиги бўйича "Функционал қиймат таҳлилининг такомиллаштириш йўналишлари" мавзусидаги (2011 йил), Саидов Расулбек Болтабоевич 08.00.07-Молия, пул муомаласи ва кредит ихтисослиги бўйича "Ўзбекистон Республикаси уй хўжаликларида инвестициялашни такомиллаштириш" мавзусидаги (2012 йил), Ботиров Азамат Ахмедович 08.00.07-Молия, пул муомаласи ва кредит ихтисослиги бўйича "Кичик тадбиркорлик субъектларини солиққа тортиш амалиётининг такомиллаштириш йўллари" мавзусидаги (2012 йил) ва 4 фан доктори: Хамдамов Баҳром Қосимович 08.00.08-Бухгалтерия ҳисоби, иқтисодий таҳлил ва аудит ихтисослиги бўйича "Ўзбекистон иқтисодиётининг ҳисоб ва ҳисобот тизимида аудиторлик назоратини ривожлантириш" мавзусида (2008 йил), Каримов Акром Аббасович 08.00.08-Бухгалтерия ҳисоби, иқтисодий таҳлил ва аудит ихтисослиги бўйича "Пути совершенствования бухгалтерского учета и аудита в

системе корпоративного управления” мавзусида (2010 йил), **Шарифходжаев Усман Улфатович** 08.00.13 – Менежмент (иқтисодиёт фанлари) ихтисослиги бўйича “Ўзбекистон Республикаси оммавий ахборот воситалари бренд бошқаруви услубий ёндашувини такомиллаштириш” мавзусида (2015 йил), **Санакулова Барногул Ризакуловна** 08.00.07 – Молия. Бухгалтерия ҳисоби (иқтисодиёт фанлари) ихтисослиги бўйича “Кичик тадбиркорлик субъектларини солиққа тортиш механизмни такомиллаштириш орқали иқтисодий ўсишни таъминлаш” мавзусидаги (2016 йил) докторлик диссертацияларини мувафақиятли ҳимоя қилган.

Профессор А.В.Вахабов ташаббуси ҳамда таъсисчилигида ташкил этилган Тошкент шаҳридаги Ёджу техника институти Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамаси ҳузуридаги Таълим сифатини назорат қилиш давлат инспекцияси томонидан берилган 2018 йил 24 июлдаги №ОТ 0002 (0059) давлат лицензияси ҳамда Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг 2019 йил 17 декабрдаги 1007-сон “Тошкент шаҳридаги Ёджу техника институти фаолиятини ташкил этишнинг қўшимча чора-тадбирлари тўғрисида”ги қарори асосида фаолият олиб бормоқда. Шунингдек, 2022 йил Ўзбекистоннинг нодавлат олий ўқув юртлари орасида Тошкент шаҳридаги Ёджу техника институти биринчилардан бўлиб **KAZSEE** ва **IQAA** агентликларининг таълим дастурларини халқаро аккредитациядан ўтказгани тўғрисидаги сертификатларига эга бўлди. 2022 йил декабрь ойида Тошкентдаги Ёджу техника институтига университет мақоми берилди ва расман Тошкент кимё халқаро университети номини олди.

Ушбу халқаро университет таъсисчиси А.Ваҳобов ва ректор Ж.Кудайбергенов бошчилигидаги расмий делегация Жанубий Кореянинг Gachon ва Hanyang университетларида бўлишди. Делегация ташрифи доирасида Тошкент Кимё

халқаро университети ва Gachon университети ўртасида ўзаро ҳамкорлик меморандуми имзоланди. Degu университетининг ректори Парк Соон Жин Тошкент Кимё халқаро университетининг халқаро ҳамкорлик бўйича ректор маслаҳатчиси ва корейшунослик маркази раҳбари лавозимида тайинланди. Ҳозирги кунда Тошкент Кимё халқаро университетининг 27 нафар талабаси бизнесни бошқариш, молия, туризм, халқаро иқтисодий алоқалар, архитектура ва шаҳар дизайни, халқаро маркетинг, бухгалтерия ҳисоби, банк иши ва корейс филологияси йўналишларида Degu университетида 2+2 таълим дастури бўйича таҳсил олишмоқда.

2023 йилнинг апрел ойида Тошкент Кимё халқаро университети вакиллари амалий ташриф билан Америка Қўшма Штатларининг Чикаго шаҳрида жойлашган Рузвелт университетиде бўлишди. Ташриф давомида Рузвелт университети президенти Али Малекзода ва Тошкент Кимё халқаро университетининг (ТКХУ) таъсисчиси Алишер Ваҳобов ташаббуси билан бакалавр ва магистратура йўналишларида таълим дастурларини очиш ҳамда профессор-ўқитувчилар малакасини ошириш курсларини ташкил этишга бағишланган учрашув бўлиб ўтди. Шунингдек, ҳамкорлик рамзи сифатида умумий лойиҳалар устида ишлаш учун ташкил қилинган марказнинг очилиш маросими ҳам бўлиб ўтди.

Бугунги кунда унинг ташаббуси билан ташкил этилган нодавлат умумтаълим мактаби ва олий ўқув муассасаси таълим сифатини ошириш, мамлакатимиз учун етук малакали кадрлар тайёрлаш борасида илғор масканлардан бирига айланди.

Профессор Алишер Васиқович Вахабовнинг қутлуғ 60 ёш билан қутлар эканмиз, унга ва унинг жамоасига таълим сифатини янада ошириш борасида амалга ошираётган фаолиятларига улкан зафарлар тилаб қоламиз.

**Мирзо Улуғбек номидаги
Ўзбекистон Миллий университети
профессори, иқтисод фанлари доктори
Абулкасимов Хасан Пирназарович**